

Kolmansien maiden kansalaisilta Tuusulan lukiossa perittävien lukuvuosimaksujen hyväksyminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 47
1393/02.05.00/2026

Valmistelija

Lakovaara Leena, Kärpänen Seppo, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Eduskunta on vahvistanut 22.12.2025 lukiolain (714/2018, 34 a §), jonka mukaan lukiokoulutuksessa otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen. Tämä koskee henkilöitä, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen ja jotka eivät ole EU-jäsenvaltion eikä Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia. Myös opiskelijoiden oleskeluluvan peruste vaikuttaa lukuvuosimaksuvelvollisuuteen, mutta kotikunnalla ei ole merkitystä maksun määrään. Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista. Kun opiskelija on lukuvuosimaksujen piirissä, häntä ei ilmoiteta valtionosuusrahoitukseen.

Kolmansista maista hakeutuvilla ei pääsääntöisesti ole suomalaista perusopetuksen päättötodistusta. Kaikki hakijat, joilta puuttuu em. todistus, hakevat toisen asteen yhteishaussa harkinnanvaraisessa haussa. Tämä koskee myös Suomen kansalaisia.

Opetushallituksen määräyksen mukaan kaikkia hakijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti ja oppilaitoksen tehtävänä on arvioida kaikkien edellytykset suoriutua opinnoista. Koulutuksen järjestäjä ei voi tehdä päätöstä, että ko. opiskelijoita ei hyväksytä opiskelijoiksi. Tämä perustuu perustuslakiin (6 §): Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lukuvuosimaksuvelvollisia lukiokoulutuksessa ovat:

- opiskelijan oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat, vaikka heille olisi myönnetty kotikunta.
- henkilöt, jotka hakevat Suomesta oleskelulupaa opiskelun perusteella.
- aineopiskelijat, jos heidän oleskelulupansa perustuu opiskeluun.
- etäopetuksessa lähtömaastaan käsin opiskelevat.
- henkilöt, jotka saavat kotikunnan vasta sen jälkeen, kun he ovat täyttäneet 18 vuotta.
- opiskelijat, jotka vaihtavat toiselle koulutuksen järjestäjälle tai toiseen tutkintoon 1.8.2026 jälkeen, vaikka he olisivat jo tätä ennen opiskelleet Suomessa. Tämä tulkitaan uudeksi opiskeluoikeudeksi.

Lukuvuosimaksuvelvollisuudesta vapautetut lukiokoulutuksessa ovat:

- pysyvän oleskeluluvan haltijat.
- jatkuvan oleskeluluvan haltijat, ellei sitä ole myönnetty opiskelua varten.
- kolmansien maiden kansalaiset, joilla on Euroopan unionin sininen kortti tai EU-oleskelulupa.
- vaihto-opiskelijat, joilla oleskelulupa on enintään vuoden mittainen.
- Kansainvälistä suojelua saavat.
- Ukrainalaisia koskeva tilapäinen suojelu lakkaa 4.3.2027. He saavat tuon jälkeen suorittaa jo aloittamansa tutkinnon loppuun lukuvuosimaksuttomasti.
- oppivelvolliset opiskelijat:
 - Suomessa vakaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Vakinaisesti asuvaksi katsotaan, jos hänellä on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.
 - alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tulleet on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan, ellei hän ole suorittanut toisen asteen tutkintoa. Huoltajan tai lapsen oleskeluluvan lajilla (A vai B) ei ole merkitystä. Koulutus on oppivelvollisuuslain nojalla maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.
 - henkilö, jonka oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon tai perhesiteen perusteeseen.
- tilauskoulutukseen osallistuvat.

Lukuvuosimaksun määräytymisperusteet ja maksujen perimiseen liittyvät menettelyohjeet.

Koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruuden, joka on vähintään koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen. Aikuisten lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus on vähintään 61,5 prosenttia nuorten oppimäärän mukaan opiskelevien lukuvuosimaksusta. Jos lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksu vähintään sen suuruinen.

Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle. Vuonna 2026 lukiokoulutuksen valtakunnallinen keskimääräinen yksikköhinta on 8954,47 € ja Tuusulan kunnan yksikköhinta nuorten lukiokoulutuksessa on 8.497,25 €. Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta (ns. aineopiskelijat) perittävän maksun suuruus on opintopistettä kohden keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30. Tuusulan kunnassa ei ole aikuislukiota.

Lukuvuosimaksu kattaa oikeuden osallistua opetukseen, opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Opiskelijalla ei ole kuitenkaan oikeutta päivittäiseen maksuttomaan ateriaan,

asuntolapaikkaan, oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin. Lukuvuosimaksua määriteltäessä em. kustannukset voidaan sisällyttää perittävään maksuun.

Lukuvuosimaksu peritään, kun opiskelupaikka on myönnetty ja opiskelupaikka on vastaanotettu. Lukukausimaksun suorittaminen ennen opintojen aloittamista on edellytys opetukseen osallistumiselle ja myönteiselle oleskelulupapäätökselle. Koulutuksen järjestäjät saavat tiedot opiskelijoiden oleskelulupaperusteista Maahanmuuttoviraston kautta.

Jos opiskelija ei voi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen, voidaan opiskelija siinä tapauksessa katsoa eronneeksi (laki ammatillisesta koulutuksesta 97 §, lukiolaki 24 §). Koulutuksen järjestäjän on tällöin palautettava opiskelijan suorittama lukuvuosimaksu.

Koulutuksen järjestäjä:

- ilmoittaa lukuvuosimaksujen määrät, laatii hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottaa niistä opiskelijoita.
- laatii periaatteet maksun palauttamisesta tai hyvittämisestä tilanteissa, kuten opintojen keskeytyessä.
- nimeää pääasiallisen yhteyshenkilön koulutuksen järjestäjän ja maahanmuuttoviraston välillä. Yhteyshenkilön tehtävä on ilmoittaa organisaatiostaan ne henkilöt, joilla on oikeus käyttää koulutuksen järjestäjän tiedonsaantioikeutta.

Lukuvuosimaksujen perintä sekä mahdolliset maksujen palautukset ja hyvitykset toteutetaan siten, että opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti.

Lukiokoulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Lukuvuosimaksulla katetaan koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

Lukiokoulutuksen kustannustietoja on saatavilla Tuusulan kunnan lukiokoulutuksen ja Opetushallituksen kustannusraporteista. Em. raporteissa on eroa, kun Opetushallituksen kirjaamiin kustannuksiin luetaan menoja, joita ei ole Tuusulan kunnan lukiokoulutuksen kustannusraportteihin vyörytetty tai joihin on kirjattu menoja, joiden ei ole syytä olla lukuvuosimaksun määrittelyn pohjana.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistys päättää, että

1. nuorten lukiokoulutuksessa 1.8.2026 jälkeen aloittaville vuonna 2026 lukuvuosimaksu on 8 497,25 €.

2. em. lukuvuosimaksu ei sisällä oppimateriaaleja, tarvikkeita, ruokailuja ja ylioppilaskoemaksuja. Nämä laskutetaan opiskelijalta aiheutuneiden kulujen mukaan. Opiskelija ilmoittaa lukuvuoden alkaessa osallistumisensa kouluruokailuun. Ilmoituksen perusteella laskutetaan opiskelijan kouluruokailut läsnäolopäivien mukaan koko lukuvuodelta.

3. em. lukukausimaksu ei sisällä maksuja, jotka peritään erikseen kaikilta lukion opiskelijoilta, kuten opintoretket.

4. em. hintoihin voidaan lisätä ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus.

5. jatkossa opintoja aloitettaessa lukuvuosimaksun suuruus on aina Tuusulan kunnan vahvistetun lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen.

6. yhteyshenkilönä Maahanmuuttovirastoon toimii Tuusulan lukion rehtori.

7. maksun palautus ja hyvitysmenettely:

1. mikäli opiskelija ei aloita opintoja ollenkaan, palautetaan maksu kokonaisuudessaan.

2. opiskelijan aloittaessa opinnot kesken lukuvuoden, erotessa oppilaitoksesta tai valmistuessa kesken lukuvuoden, maksu ja hyvitys määräytyvät sen mukaan, kuinka monena lukuvuoden työpäivänä hän on oppilaitoksen kirjoilla. Lukuvuosimaksun suuruus määräytyy kirjoilla olopäivien suhteesta koko lukuvuoden työpäiviin.

Käsittely

Tuusulan lukion rehtori Seppo Kärpänen selosti asiaa kokouksessa

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti, että

1. nuorten lukiokoulutuksessa 1.8.2026 jälkeen aloittaville vuonna 2026 lukuvuosimaksu on 8 497,25 €.

2. em. lukuvuosimaksu ei sisällä oppimateriaaleja, tarvikkeita, ruokailuja ja ylioppilaskoemaksuja. Nämä laskutetaan opiskelijalta aiheutuneiden kulujen mukaan. Opiskelija ilmoittaa lukuvuoden alkaessa osallistumisensa kouluruokailuun. Ilmoituksen perusteella laskutetaan opiskelijan kouluruokailut läsnäolopäivien mukaan koko lukuvuodelta.

3. em. lukukausimaksu ei sisällä maksuja, jotka peritään erikseen kaikilta lukion opiskelijoilta, kuten opintoretket.

4. em. hintoihin voidaan lisätä ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus.

5. jatkossa opintoja aloitettaessa lukuvuosimaksun suuruus on aina Tuusulan kunnan vahvistetun lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen.

6. yhteyshenkilönä Maahanmuuttovirastoon toimii Tuusulan lukion rehtori.

7. maksun palautus ja hyvitysmenettely:

1. mikäli opiskelija ei aloita opintoja ollenkaan, palautetaan maksu kokonaisuudessaan.

2. opiskelijan aloittaessa opinnot kesken lukuvuoden, erotessa oppilaitoksesta tai valmistuessa kesken lukuvuoden, maksu ja hyvitys määräytyvät sen mukaan, kuinka monena lukuvuoden työpäivänä hän on oppilaitoksen kirjoilla. Lukuvuosimaksun suuruus määräytyy kirjoilla olopäivien suhteesta koko lukuvuoden työpäiviin.